

LA REVISTA
FESTA MAJOR DE ROSES
2025

LA REVISTA **FESTA MAJOR** **DE ROSES**

ÍNDEX

Presentacions / 04

El Pòsit de Pescadors de Roses. Una història centenària / 09

Fotografies: La pesca de Roses 1920-1970 / 29

Programació de Festa Major / 40

Normes i recorregut del correfoç / 42

Programació de Barraques / 43

Crèdits / 45

Presentacions

Benvolguts veïns i veïnes,

Un any més, arriba la nostra estimada Festa Major, un moment de retrobament, de celebració i de compartir. És temps d'obrir les portes, de sortir al carrer i de sentir-nos, més que mai, part d'una mateixa comunitat.

Enguany, però, aquest escrit té un to una mica diferent. Per a mi, que he tingut l'honor de representar-vos aquests darrers anys, aquesta Festa Major, la darrera com a alcalde, també és una ocasió per dir-vos fins aviat, amb la mirada posada en el futur i amb l'esperança de retrobar-nos més endavant.

La Festa Major no és només música, cultura i tradició. És, sobretot, una oportunitat per recordar qui som i els valors que ens uneixen. En un món on sovint imperen les presses, la indiferència o la intolerància, la nostra Festa és un espai on l'acolliment, la solidaritat i el respecte esdevenen protagonistes.

Ens enorgulleix viure en una ciutat on ningú és estrany, on tothom pot sentir-se com a casa. Des dels veïns de tota la vida fins als que acaben d'arribar, junts construïm una societat més humana i més justa. Aquest esperit obert i integrador és el que ens fa realment grans.

Ara toca celebrar. Gaudim de la Festa Major com allò que és: una expressió viva de la nostra identitat col·lectiva, oberta a tothom, diversa i acollidora. Ens retrobarem als carrers, a les places, als concerts i als àpats populars, somrient-nos com sempre, i potser encara amb més complicitat.

Gràcies per la confiança, pel respecte i per formar part d'aquest projecte compartit.

Bona Festa Major a tothom! I fins molt aviat.

Amb estima,

Josep Maria Martínez

Alcalde de Roses

Benvolgudes veïnes i veïns, i benvinguts visitants,

El mes d'agost arriba amb la seva llum més viva, amb l'aroma de salabror a la pell, les places plenes de vida i les nits que s'allarguen entre rialles i música. I, com cada any, arriba una de les cites més esperades del calendari estiuenc: la Festa Major de Roses. Uns dies en què la música, la tradició, el bon humor i les ganes de compartir ens tornen a posar al centre allò que som: un poble viu, acollidor i amb esperit festiu. Un moment en què connectem amb els records i les emocions, i amb les generacions que ens precedeixen.

Des de l'Àrea de Cultura i Festes hem treballat amb molta il·lusió per oferir un programa que combini tradició i novetat, propostes per a tots els públics: des de la festa més popular fins als espectacles familiars, els concerts, la cultura tradicional i els actes més emblemàtics. Volem que tothom hi trobi el seu espai i el seu moment per sortir al carrer a celebrar-ho: petits, joves, grans i, és clar, també aquells que ens visiteu i feu de Roses un poble tan viu i plural durant l'estiu.

Hem mantingut aquells actes que són part essencial del nostre patrimoni festiu, però també hem volgut fer una passa més i introduir-hi petites novetats que, any rere any, mantenen viva la flama de la sorpresa i l'esperança de descobrir quelcom diferent.

Som conscients que l'agost, a Roses, no és sinònim de vacances per a tothom. Molts hi treballem de valent: al comerç, a l'hostaleria, als serveis... Però precisament per això, la Festa Major és una oportunitat per fer una pausa, retrobar-nos, fer poble i regalar-nos moments de lleure i complicitat.

Us animem a participar activament de la festa, a sortir al carrer, a gaudir de cada proposta amb respecte i alegria. Perquè la festa no la fan només els programes ni els escenaris, sinó cadascun de vosaltres amb la vostra presència i alegria. La Festa Major de Roses és un mirall del que som com a poble: divers, dinàmic i amb ganes de passar-s'ho bé. Feu-vos-la vostra!

I recordeu: la Festa Major és un regal compartit. Entre tots i totes, la fem gran.

Bona Festa Major 2025 a tothom!

Sílvia Ripoll Cayuela

Regidora de Cultura i Festes

Benvolguts veïns i veïnes de Roses,
Amb motiu d'aquesta edició de la nostra Festa Major, m'agradaria aprofitar l'ocasió per adreçar-vos unes paraules com a patró major de la Confraria de Pescadors i com a fill d'aquest poble que tant estimo.

La Festa Major és molt més que actes lúdics i culturals, és una manera de viure la nostra identitat, el patrimoni històric que tenim, i una oportunitat per retrobar-nos com a poble, per viure les tradicions. És un temps per recordar d'on venim, qui som i cap on volem anar plegats.

Des de la Confraria, vivim aquests dies d'una manera molt especial. Per a nosaltres, representa una ocasió privilegiada per fer visible la tasca que fem al llarg de l'any. La pesca forma part del nostre Roses. I el mar, juntament amb la badia, ha estat sempre un pilar fonamental de la nostra història i de la nostra economia.

La feina de pescador, sovint silenciosa, sacrificada i molt arrelada al territori, és un reflex dels valors que defineixen el nostre poble: esforç, respecte per la natura i amor pel territori.

També vull aprofitar per fer un agraïment molt sincer a totes les persones i entitats que fan possible la nostra Festa Major, a les associacions culturals i esportives, als voluntaris i voluntàries, als treballadors municipals, a les autoritats locals i a tots els que, amb el seu esforç, fan possible que aquests dies siguin tan especials.

Us convido a viure intensament aquests dies, a omplir els nostres carrers de sensacions compartides. Que aquesta Festa Major ens recordi una vegada més que Roses és un poble viu, orgullós de les seves arrels i ple d'energia mirant el futur.

Bona Festa Major a tothom!
Toni Abad i Mallol
Patró major de la Confraria de Pescadors de Roses

El Pòsit de Pescadors de Roses Una història centenària

Article d'Antonio Falcó
Pescador de Roses

Pròleg

Volem dedicar aquesta Revista de la Festa Major a la posada en valor de la memòria de Roses, com a poble de pescadors, i fer-ho centrant-nos en la història centenària de la seva institució més representativa, el Pòsit de Pescadors, una entitat que, més enllà del seu paper administratiu o econòmic, és l'espina dorsal d'un model de vida i d'un símbol de lluita, adaptació i solidaritat. Per a fer-ho efectiu, ens hem basat en els seus arxius, les actes d'assemblees i juntes de govern, i resta de documentació, a més de la gran aportació que ens han fet arribar, de paraula i amb imatges, els seus protagonistes, els pescadors i les seves famílies, amb una voluntat clara: transmetre a les generacions futures el pes de la història pesquera de Roses.

Els antecedents

Abans de la fundació formal del Pòsit de Pescadors de Roses, molts treballadors del poble estaven agrupats en diferents societats de socors mutus. Aquestes entitats tenien la funció de donar suport econòmic als seus associats en cas de malaltia o baixa laboral, mitjançant una quota que els socis abonaven de manera periòdica, sovint mensualment.

Una de les més antigues que es coneix és *La Bienechora de los Obreros*, que data del 1872. Amb el pas dels anys, sorgiren altres societats, com *La Benèfica*, *La Humanitaria* i *San Sebastián*. Totes elles es fusionaren l'any 1912 per formar una sola entitat: *La Unió Mútua Obrera Vila de Roses*.

A banda, també existia una altra societat, *La Pescadora*, que, a diferència de les altres, estava formada majoritàriament per gent vinculada al mar. La convivència entre aquestes dues entitats marcaria el pas decisiu cap a la creació d'una estructura pròpia del sector pesquer rosinc.

El 20 de març de 1921, al local conegut com Can Cipriano, i sota la presidència de Joaquim Gispert, es va dur a terme la històrica fusió entre *La Unió Mútua Obrera* i *La Pescadora*. Aquell dia naixia oficialment el Pòsit de Pescadors de Roses, una entitat que esdevindria clau per al desenvolupament econòmic i social de la vila al llarg del segle XX.

L'objectiu de l'entitat era vetllar per a donar la màxima rendibilitat al percentatge que es percebia de la venda del peix. A això s'hi

afegia la quota aportada pels associats. Aquesta era la seva font de finançament.

Amb la fundació del Pòsit, començava una nova època marcada per l'autogestió de la pesca, la defensa dels interessos del col·lectiu i la millora de les condicions de vida de les famílies pescadores. El camí acabava de començar.

El naixement del Pòsit de Pescadors de Roses

Com s'ha vist, l'any 1921 representa un punt d'inflexió fonamental en la història de la pesca a Roses. A l'assemblea del 8 de maig d'aquell any, celebrada al local de Can Bosch, es consolidà la fusió entre dues entitats cabdals: *La Unió Mútua Obrera Vila de Roses* i *La Pescadora*. Va presidir l'acte en Josep Llu Casademont, i s'hi llegiren els balanços i inventaris de les dues societats. La decisió fou unànime: es transferiren els béns, els fons en efectiu i les mercaderies al nou organisme, el Pòsit de Pescadors de Roses.

1 | Subhasta de peix a la plaça del peix vella de la plaça de Sant Pere. Ca. 1930.
Autor: Lucien Roisin / Fons: IEFC

Aquesta unió no només significava la concentració de recursos i infraestructures, sinó també una nova manera d’organitzar la comunitat pesquera. El Pòsit es convertí en una estructura sòlida, amb representació de tots els oficis relacionats amb la mar i amb una junta directiva escollida pels mateixos pescadors. Aquest model democràtic reforçava el sentiment de pertinença i responsabilitat col·lectiva.

La primera junta directiva fou elegida per aclamació, amb representants de les diverses modalitats de pesca:

- **President:** Joaquim Gispert
- **Vicepresident:** Joan Espelt
- **Tresorer:** Joan Reda
- **Vocals per especialitat:** Pere Danés (enceses), Pere Falgàs (soltes), Salvador Salomó (xàvegues), Daniel Suquet (palangre)
- **Secretari:** Isidre Pujol
- **Vicesecretari:** Joan Salomó
- **Vocals per mariners:** Antoni Marés, Benet Serra, Pere Argeles, Faustino Jofre, Joan Bech i Miquel Rigau

Aquestes juntes es regien per estatuts interns i reflectien la pluralitat del sector pesquer. Curiosament, no hi havia cap vocal assignat a la pesca de bou (arrossegament), fet que demostra la seva escassa presència inicial.

Des dels primers anys, la convivència entre pescadors locals i nouvinguts, sobretot procedents del Campello (Alacant) i de l’Ametlla de Mar, fou difícil. Els locals defensaven les pesqueries tradicionals (teranyina, tresmall, art, etc.), mentre que els forasters introduïen la pesca de bou, sovint percebuda com una amenaça.

Un dels objectius de la nova societat fou la creació d’una Cooperativa de Consum que permetés abastir de manera econòmica els productes bàsics per a la vida i la feina al mar. Es llogà un local al carrer d’en Mairó, conegut com Can Tatxa, per instal·lar-hi un magatzem i la nova secció de consum. El 3 d’abril de 1922 se celebrà la inauguració oficial de la Cooperativa, que donaria servei a desenes de famílies del poble.

Tanmateix, els inicis no foren fàcils. El mateix any 1922, el Pòsit travessava dificultats econòmiques greus. La inversió i les despeses

derivades de la creació de la cooperativa foren elevades, i la caixa quedà pràcticament buida. El secretari demanà ajuts personals als associats per salvar la situació, i alguns membres, com els associats Pairet i Santalla, aportaren fons propis per garantir la continuïtat del projecte.

Malgrat aquestes dificultats inicials, l’esperit de solidaritat i el compromís col·lectiu foren la clau per superar els entrebancs. El Pòsit de Pescadors de Roses es consolidava, així, com una peça clau del teixit econòmic i social de la vila.

- 1 | Vista de la Perola amb les barques varades. Dècada 1940
Autor: Lucien Roisin
Fons: IEFC
- 2 | Membres de la Junta del Pòsit de Pescadors, a la dècada de 1920
Autor: Desconegut
Fons: AMR. L’Abans. Família Prats Basí
- 3 | Les remendadores i les xarxes esteses a la platja dels estenedors a la dècada de 1900
Autor: Benet Fonolleras
Fons: AMR. L’Abans. Família Francisco Giró
- 4 | La construcció d’una embarcació a la drassana d’en Pujol a la dècada de 1920
Autor: Desconegut
Fons: AMR. L’Abans. Carme Ferrer Avellana

Consolidació i creixement

Després dels primers anys d'organització i dificultats econòmiques, el Pòsit entrà en una etapa de consolidació. La voluntat de millorar les condicions de vida dels pescadors i la seva capacitat de treball col·lectiu van permetre emprendre projectes ambiciosos.

Una de les prioritats fou la compra d'un solar o edifici per ubicar-hi el local social del Pòsit. Tot i valorar diverses opcions, com a Can Bech o un solar al camp d'en Ramonet, cap prosperà. Finalment, es decidí llogar una casa al carrer d'en Mairó, on s'instal·là inicialment la Cooperativa de Consum. Es donaren per acabades les reformes d'aquest local i es formà una comissió per gestionar la Cooperativa. Es començaren a amortitzar deutes importants i es formalitzà la compra del solar del carrer d'en Mairó, on avui hi ha el Casal del Pescador.

Un fet remarcable d'aquesta compra fou l'esforç col·lectiu: molts pescadors van hipotecar els seus llaüts, l'única eina de treball que tenien,

- 1** | Pescadors desmallant la sardina davant de la plaça de Sant Pere amb vaixells de la flota britànica al fons el 1912
Autor: Benet Fonolleras
Fons: AMR. L'Abans. Família Francisco Giró

per fer realitat el projecte. Aquest gest demostra el grau de compromís i sacrifici que la comunitat pescadora estava disposada a assumir per construir una infraestructura pròpia i estable. Durant aquests anys també es crearen noves seccions dins el Pòsit, com la de Tints, Socors Mutus, Cultura, Fleca i Estris Pesquers, cadascuna amb els seus inspectors i responsables. La implicació dels associats en la gestió del dia a dia fou un dels grans valors que convertiren el Pòsit en una institució forta i respectada.

En una època amb mancances evidents en matèria educativa, el Pòsit impulsà una escola pròpia per als fills dels socis. L'escola estava situada primer a Can Bosch i després al carrer d'en Mairó, on compartia espai amb la Cooperativa. Les aules tenien unes condicions que estaven molt per sobre del que oferia l'escola pública de l'època. La quota per als fills dels que s'ho podien permetre era d'una pesseta al mes i era gratuïta per a la resta.

El professorat, entre el qual recordem els senyors Rubí, Rich i Lluís Jover, gaudia d'un prestigi notable. S'organitzaven concursos i es lliuraven premis valuosos donats per la família Rahola i per altres famílies amb capacitat

econòmica suficient. Els treballs guanyadors quedaven exposats als aparadors de la botiga de Can Cervera on tothom els podia admirar.

Aquest projecte educatiu acabaria absorbint-se a les escoles públiques. L'escola del Pòsit no només va deixar una empremta profunda en la història educativa de la vila, sinó que també va esdevenir un símbol de la solidaritat i el compromís de la comunitat pesquera.

No s'han trobat les actes de les juntes del Pòsit, a partir de setembre de 1923, segurament perquè es van portar a l'Ajudantia Militar de Marina on, possiblement, es van extraviar. Hagués estat interessant poder comptar amb aquests escrits. Són uns vint-i-dos anys dels quals no s'han trobat dades, documents que, entre altres coses, ens haguessin mostrat l'evolució de la pesca de bou a la nostra vila, quins van ésser els primers que s'hi varen dedicar, l'arribada de pescadors procedents d'altres ports catalans i valencians, etc.

Sí que sabem, però, els diferents presidents que hi ha hagut durant aquests anys. Els primers tenien un mandat d'un o dos anys i no és fins després del 1935 que hi ha eleccions cada quatre anys.

- 1** | Alumnes i professor de la secció femenina de l'Escola del Pòsit Pescador el curs 1939-1940
Autor: Desconegut
Fons: AMR. L'Abans. Isabel Juanola Segura
- 2** | Nens de l'escola de la secció masculina del Pòsit Pescador, amb el senyor Lluís al centre, el 1944
Autor: Desconegut
Fons: AMR. L'Abans. Família Prats Basí

Desenvolupament del teixit pesquer

Durant aquestes dècades, Roses consolidà la seva condició de vila pesquera. Segons fonts de l'època, cap als anys quaranta, el 70% de la població es dedicava, directament o indirectament, al sector pesquer. Aquesta activitat generava una economia circular que incloïa remendadores, calafats, transportistes, fabricants de gel i drassanes, com les d'en Pujol, Casaret, Fusteret o Seseres.

Fins al 9 de febrer del 1949, data en què s'inaugurà la primera llotja del peix, la subhasta es feia a cel obert sobre la plaça de Sant Pere.

La nova llotja comportà millores logístiques importants. També es va instal·lar una sirena d'avís per als dies de boira i per marcar els horaris d'entrada i sortida de les barques de bou.

Es començà a parlar de la necessitat de promoure habitatges per a les famílies de pescadors. Es realitzaren gestions amb el governador civil i es negociaren i pactaren preus per terrenys amb el propietari del Mas de les Figueres, Joan Martí Villanueva.

Finalment, els habitatges es van construir en dues fases. La primera fou inaugurada el 6 de febrer del 1959 i la segona, l'1 de març del 1970.

En una època en què els ajuts socials eren inexistents, el Pòsit destinava recursos per a assistir els més vulnerables. Es concedien subsidis a pescadors grans que no rebien prestacions suficients, es pagaven medicaments, operacions i hospitalitzacions, i es garantien condicions dignes a la gent gran i a les viudes dels pescadors. Amb aquestes accions, el Pòsit no només era una entitat

econòmica, sinó un veritable factor de cohesió social a Roses.

També es començà a fer la venda del peix a pes. Es modernitzà la infraestructura, amb cambres de gel, balances i nous sistemes d'envasat, prenent consciència de la necessitat de la millor presentació del producte.

Finalment, cal destacar que, malgrat les tensions econòmiques i les dificultats pròpies del sector, el Pòsit aconseguí preservar la seva funció social i mantenir-se com a referent de

resistència i adaptació davant l'adversitat. Aquesta etapa posà les bases per a afrontar les innovacions que arribarien les dècades posteriors.

Modernització i nous reptes

Amb l'arribada dels anys setanta i vuitanta, el Pòsit de Pescadors de Roses inicià una etapa marcada per la modernització de les seves instal·lacions i serveis, responent a les noves exigències del mercat i a la necessitat d'actualitzar les estructures tradicionals.

- 1 | Els treballadors de la botiga de la Confraria de Pescadors Manolo Núñez Sanpedro, Maria Teresa Sastre, Maria Blanc i Josep Boix, a la dècada de 1950
Autor: Desconegut
Fons: AMR. L'Abans. Família Boix Flaquer
- 2 | Vista de la Llotja de peix vella als anys 1950
Autor: Desconegut
Fons: AMR. Col·lecció Pàramo Ponsetí
- 3 | La tripulació de la barca Joven Pastor cap al 1958.
D'esquerra a dreta, Josep Maria Pastor Ponsetí, Joan Canela Roig, Josep Calvet Romans, Josep Godo Gispert, Miquel Pastor Ponsetí i Miquel Pastor Alviol.
Autor: Desconegut
Fons: Família Pastor
- 4 | Cases dels pescadors. Dècada de 1960
Autor: J. Ubach Puig
Fons: AMR. L'Abans. Col·lecció Boix-Pàramo

1 | Vista de la badia i de la vila de Roses des del Puig
Rom, des de l'alçada del segon Moll, el 1960
Autor: Desconegut
Fons: AMR. L'Abans de Roses. Família Abad Grabulós

Una de les primeres accions destacades fou la construcció d'una nova llotja al moll comercial i la reforma dels espais de venda del peix. Aquesta nova infraestructura, més àmplia i funcional, incorporava tecnologies modernes per a la conservació, classificació i subhasta del producte, i millorava la qualitat del servei i la competitivitat del Pòsit.

Es posà en marxa el projecte de trasllat progressiu de l'activitat pesquera cap al moll comercial. Les barques deixaven de fondejar al mig de la badia i es consolidava un port pesquer definit entre els dos molls, fet que representà la pèrdua dels paisatges més icònics de la vila però que suposà un gran avenç per a la seguretat i comoditat dels

pescadors, fins llavors obligats a desembarcar el peix a força de rem i a avarar les barques petites i mitjanes a la platja a força de braços.

Durant aquests anys, es produí també la introducció del sistema de subhasta electrònica, que permeté agilitzar les vendes, fer-les més transparents i obrir nous canals de distribució a escala regional i nacional. Aquesta innovació posicionà Roses com una de les confraries capdavanteres en l'àmbit tecnològic.

L'increment sostingut del preu del gasoil generà tensió al sector. Es convocaren vagues i protestes. El port de Roses participà activament en les mobilitzacions estatals, i va arribar a bloquejar l'accés als ports com a mesura de pressió.

Paral·lelament, es consolidaren iniciatives de formació per a joves pescadors, amb l'objectiu de garantir el relleu generacional i transmetre el coneixement tradicional amb eines modernes. Es crearen cursos de seguretat marítima, mariner pescador, patró, mecànic, primers auxilis, gestió de recursos pesquers i d'altres.

Aquesta etapa de modernització no només millorà l'eficiència del Pòsit, sinó que reforçà el seu paper com a motor econòmic i cultural de Roses. El Pòsit demostrava, un cop més, la seva capacitat d'adaptació i innovació davant un món en canvi constant.

- 1 | Barques atracades al moll, 1985
Autor: Desconegut
Fons: AMR. El Punt
- 2 | Subhasta de peix a la Llotja a la dècada de 1960
Autor: Mallol
Fons: AMR. L'Abans. Família Mira Vañó
- 3 | Remendadores sargint xarxes al moll. Dècada de 1950
Autor: Desconegut
Fons: AMR. L'Abans. Esperança Fontdecaba Vidal
- 4 | Una de les primeres subhastes electròniques realitzades a la Llotja de Roses el novembre de 1985
Autor: Desconegut
Fons: AMR. El Punt

Compromís social i col·laboració local

La Confraria manté una forta implicació amb el teixit associatiu del poble. Contribueix a activitats diverses, com concursos de pessebres, festes majors, associacions corals, colles sardanistes o seccions esportives (el futbol o el basquet, proves de natació i curses ciclistes). Antigament, va contribuir a actes religiosos, com la Setmana Santa, processons de Sant Pere o de la Verge del Carme i, més recentment, a la missa Ecumènica o revistes locals, com Rialles i La Veu. També es destinen fons per a obres de caritat,

restauració de l'església i ajudes als pescadors més desafavorits.

S'organitzen esdeveniments com la Festa de la Vellesa (amb homenatges als avis pescadors, actes culturals i àpats col·lectius), la Festa del Suquet o la Tirada de l'Art. També es va participar a la Marató de TV3.

A mitjans dels vuitanta s'inaugurà el Casal del Pescador com a espai de trobada i de memòria. Aquestes activitats han contribuït a

dignificar la figura del pescador i a preservar una identitat cultural pròpia.

Innovació i sostenibilitat

Amb l'inici del segle XXI, el Pòsit de Pescadors de Roses es va endinsar en una nova etapa marcada per la innovació tecnològica, la diversificació de serveis i una aposta decidida per la sostenibilitat ambiental i econòmica.

El Pòsit de Pescadors de Roses inicia un procés de diversificació per afrontar la crisi

estructural del sector. Es creen noves línies de negoci com la piscifactoria de Llobarros, basada en gàbies flotants ubicades a la nostra badia.

Una de les iniciatives més destacades fou la creació de la planta d'envasat i elaboració de productes del mar, sota la marca "Pescadors de Roses". Aquesta infraestructura permeté als pescadors transformar part de la seva captura en productes de valor afegit: fumets, carpaccios, filets i altres preparats que podien

ser comercialitzats i posats directament a l'abast del consumidor. Aquesta estratègia contribuï a millorar la rendibilitat de la pesca i a donar a conèixer la qualitat del peix rosinc.

En paral·lel, es reforçaren les accions de traçabilitat i etiquetatge, incorporant informació detallada sobre l'origen, l'espècie, el mètode de captura i la data d'extracció. Aquest esforç en transparència i qualitat generà confiança entre els consumidors i consolidà la imatge de Roses com a referent de pesca responsable.

- 1 | Vista de la processó de Sant Pere al seu pas pel carrer del Castell de la Trinitat a la dècada de 1950
Autor: Desconegut
Fons: AMR. L'Abans. Família Boix Flaquer
- 2 | Dia del suquet a la plaça del peix vella el 1972
Autor: Desconegut
Fons: AMR. L'Abans. Família Sastre Bonsoms
- 3 | Àpat popular de Sant Pere. 1987
Autor: Desconegut
Fons: AMR. Col·lecció municipal
- 4 | Àpat popular de Sant Pere. 2009
Autor: Desconegut
Fons: AMR. Col·lecció municipal

El compromís ambiental també es traduí en projectes de col·laboració amb institucions científiques per a la regeneració del fons marí, el seguiment de poblacions pesqueres i la promoció de bones pràctiques de captura. El Pòsit participà en iniciatives per reduir l'impacte de les arts de pesca, així com en campanyes per a la recollida de residus marins i la conscienciació ecològica.

També es dugueren a terme campanyes de comunicació i sensibilització, adreçades tant a la població local com als visitants, mitjançant xerrades, tallers escolars i participació en fires gastronòmiques. L'objectiu és posar en valor la feina dels pescadors, el respecte pel mar i la importància d'un consum responsable.

En aquest context, el paper del Pòsit es transformà progressivament: deixava de ser només un gestor de la comercialització del peix per esdevenir un agent actiu de desenvolupament local, cultural i ambiental. Aquesta evolució el situava com a model de referència dins el conjunt de confraries catalanes.

Identitat, comunitat i futur

En el període més recent, el Pòsit de Pescadors de Roses ha intensificat el seu paper com a actor clau de la vida local, no només des d'un

vessant econòmic sinó també cultural, educatiu i social.

Un dels principals desafiaments del segle XXI ha estat la manca de relleu generacional. Els fills dels pescadors han orientat la seva vida laboral cap a altres sectors, fet que ha obligat a incorporar tripulants procedents del Marroc, Perú o Senegal. El Pòsit ha reaccionat promovent cursos de formació, regularització i contractació responsable, però la tendència continua sent preocupant. També s'afronta el repte del canvi climàtic, la pressió reguladora i la competència dels mercats globals.

El període està marcat per l'aparició de noves normatives europees i catalanes en matèria de pesca sostenible. S'implanten vedes temporals, mesures sobre la mida de les captures, ús de malles regulades i iniciatives per crear àrees marines protegides com la del cap de Creus i la zona vedada per la regeneració del lluç.

Una de les accions més visibles ha estat la promoció de visites guiades al port i a la llotja, adreçades a escolars, turistes i veïns. Aquestes activitats han permès donar a conèixer el funcionament intern del sector pesquer i crear

una major empatia entre la població i el col·lectiu pescador. A més, s'hi han afegit rutes amb panells interpretatius i activitats participatives per als més joves.

S'ha consolidat també la presència del Pòsit en esdeveniments populars com la Festa del Suquet de Peix, recuperada recentment, una celebració gastronòmica i cultural.

Gestionen, conjuntament amb l'Ajuntament, l'Aula Gastronòmica situada al port pesquer, destinada principalment a la promoció del producte local pesquer i de la gastronomia elaborada amb productes de proximitat, que posa en valor la cuina tradicional dels pescadors.

En l'àmbit ambiental, cal destacar la implicació activa del Pòsit en projectes de restauració de la fauna marina, com el projecte per assegurar la reproducció de la sépia, la reforestació de gorgònies i col·laboracions amb l'Institut Icatmar per monitorar la biodiversitat. Aquest compromís amb el medi ha estat reconegut per diverses entitats.

Aquest període recent confirma que el Pòsit de Pescadors de Roses no només ha sabut

- 1 | Subhasta del peix. 2009-10
Autor: Xavi Arnau
Fons: AMR. Col·lecció municipal
- 2 | Descàrrega del peix. 2017-18
Autor: Xavi Arnau
Fons: AMR. Col·lecció municipal
- 3 | Port pesquer. 2010
Autor: Antonio Falcó

resistir el pas del temps, sinó que ha sabut renovar-se, obrir-se i inspirar tota una nova generació lligada al mar i a la seva gent.

Els presidents del Pòsit

Si bé la tasca del Pòsit sempre ha estat obra d'un ampli col·lectiu de persones i, fins i tot, famílies, volem recordar les persones que varen agafar el compromís i la responsabilitat final de tot allò que es va fer en cada moment i en cada circumstància professional, social i política.

- Joaquim Gispert Ferrer. 1921
- Pere Berta Fontdecaba. 1922
- Josep Romañach Serrats. De 1923 a 1924
- Joan Palou Turró. De 1924 a 1926
- Josep Cusí Trull. De 1926 a 1930
- Manel Verdaguer Romañach. De 1930 a 1932
- Josep Gispert i Ferrer. De 1933 a 1935
- Daniel Coll i Espelt. De 1935 a 1939
- Pere Falgàs Guitart. De 1939 a 1946
- Josep Prats Sudrià. De 1946 a 1956
- Agustí Buscarons Antón. De 1956 a 1979
- Joaquim Fondecaba Vidal. De 1979 a 2008
- Antoni Abad Malloll. De 2008 fins a l'actualitat

El llegat de més de cent anys

El Pòsit de Pescadors de Roses és molt més que una institució econòmica: és una expressió viva de la història col·lectiva d'un poble vinculat profundament a la mar. Al llarg de més d'un segle, ha sabut adaptar-se als canvis, resistir les adversitats i reinventar-se sense perdre la seva essència. Sense oblidar que la pesca aporta, a Roses, turisme de primera, valors tan importants com són identitat, autenticitat, gastronomia i paisatge.

Aquest llegat es fonamenta en valors que continuen vigents avui dia: el treball col·lectiu, la solidaritat entre generacions, el respecte pel medi marí i la defensa del territori. El Pòsit ha estat capaç d'unir passat i present, tradició i innovació, tot preservant el patrimoni immaterial que representa la vida marinera.

Avui, el Pòsit no només gestiona el peix que arriba a port; també preserva la memòria dels que van obrir camí, educa les noves generacions, impulsa projectes sostenibles i reforça la cohesió social d'un municipi que mira al futur amb orgull de les seves arrels.

Amb aquest escrit, volem retre homenatge a tots aquells que, amb esforç i perseverança,

han fet possible que Roses continuï sent sinònim de pesca, de dignitat, de comunitat i de modernitat. Que aquest relat sigui també una eina per inspirar les properes generacions a estimar i defensar el seu patrimoni.

El Pòsit de Pescadors de Roses, al cap i a la fi, no és només una estructura: és un batec col·lectiu que continua viu, a la vora del mar.

Fonts i agraïments

Aquest treball ha estat possible gràcies a la tasca de recopilació, feta en els darrers anys, de tota la documentació possible de l'arxiu del Pòsit de Pescadors, amb els testimonis orals de moltes famílies rosinques. Gràcies, també, als mitjans de comunicació, especialment els de caràcter local.

Agraïm la col·laboració de totes les persones que han preservat la memòria col·lectiva del sector i han fet arribar documents, relats i imatges. Volem fer una menció especial a les generacions que han mantingut viu l'ofici, a pescadors, remendadores i armadors de xarxes, que han transmès els coneixements. I, és clar, als membres de les juntes que han treballat per un futur digne i arrelat al mar.

1 | Fotografia aèria del port de Roses, 2014
Autor: Jordi Velasco
Fons: AMR. Col·lecció municipal

La pesca de Roses ***1920-1970*** ***Fotografies***

Arxiu Municipal de Roses

Vista de la drassana de Pau Pujol ubicada a la platja del Rastrell pels volts dels anys vint amb nombrosos mestres d'aixa que treballen en la construcció d'una embarcació entre els que hi ha Jaume Guitart i Baldri Llorens Rahola | Autor: Desconegut | Fons: L'Abans de Roses. Col·lecció Família Fusteret

Grup de pescadors de la barca de Can Falgàs, entre els que hi ha la Teresita de Can Falgàs i el "Serrano", mentre desmallen peix a la platja prop de ca l'Huguet, a final dels anys 50 | Autor: Desconegut | Fons: L'Abans de Roses. Col·lecció Carmen Gómez Plana

Barques de pesca fondejades a la badia de Roses a la dècada de 1960
 Autor: Meli | Fons: L'Abans de Roses. Col·lecció Família Abad Grabulós

Vista de la tripulació d'una de les barques d'arrossegament de la família Buscató a la coberta de l'embarcació. En primer pla s'aprecia la maquinària per llevar la xarxa i tot darrere hi ha Jaume Buscató, el patró de la barca, i els pescadors Ramon Margalef, Baldiri Ripoll, Joan Ripoll, Llorenç Guitart, Julián Gualde, Manel Cufí i en Pepet "el Corso". ca. 1944.
 Autor: Desconegut | Fons: L'Abans de Roses. Col·lecció Família Buscató Berta

| Grup de pescadors dalt de la traïnya anomenada Cap Norfeu arriben a la plaça del Peix amb nombroses caixes plenes de peix. ca. 1953

| Autor: Desconegut | Fons: L'Abans de Roses. Col·lecció Família Buscató Berta

| Montserrat Costa Cortada i Dolors Cervera Xatart remenden sota l'ombra dels arbres de la plaça, davant de can Matas, a la dècada de 1950

| Autor: Francisco Sanpera Mora | Fons: L'Abans de Roses. Col·lecció Família Francisco Giró

| Salvador Gispert i Vicenç Juanola duen a terme una subhasta de caixes de peix a la plaça del Peix a la dècada de 1950

| Autor: Desconegut | Fons: L'Abans de Roses. Col·lecció Família Prats Basí

| Pescadors descarreguen caixes de peix a la Riba. ca. 1970

| Autor: Desconegut | Fons: L'Abans de Roses. Col·lecció Família Xarrich

Tres pescadors de la barca d'arrossegament Sant Jaume lleven la xarxa a la dècada de 1950

Autor: Desconegut | Fons: L'Abans de Roses. Col·lecció Jordi Negre Llinares

Joan Pagès Casellas i Francisco Pagès Marès enllesteixen una xarxa a la plaça vella del Peix, davant de la Llotja, per ser estesa posteriorment, l'any 1962

Autor: Desconegut | Fons: L'Abans de Roses. Col·lecció Família Pagès Danés

<i>DIVENDRES 08/08/2025</i>
A les 20 h, a l'Ajuntament de la plaça de Catalunya
Pregó de la Festa Major a càrrec del senyor Antoni Abad, patró major de la Confraria de Pescadors de Roses i president de la Federació Territorial de Confraries de Pescadors de Girona i de la Federació Nacional Catalana

A les 21 h, a Ca l'Anita
Inauguració de l'exposició "Faroneres, la llum que ens guia", amb l'assistència de la senyora Elvira Pujol Font, l'última faronera del cap de Creus, ofici que va desenvolupar entre els anys 1982 i 2002

A les 22 h, al passeig Marítim (monument als pescadors)
Concert i ball amb l'Orquestra Selvatana

<i>DISSABTE 09/08/2025</i>
A les 10 h, a la platja de Santa Margarida (Hotel Monterrey)
XXXII Campionat Local de Vòlei Platja
De 10 a 13 h i de 16 a 19 h

A les 19 h, al Mas de les Figueres
“Tardeig” musical amb DJ Albert Berta, DJ Alegre i Dj Eivi

A les 22 h, a la plaça de les Botxes
Sardanes amb la Cobla Cervianenca

<i>DIUMENGE 10/08/2025</i>
A les 10 h, a la platja de la Punta
LXXXVIII Travessia de Natació al Port de Roses (sortida i arribada a la platja de la Punta). Inscripcions: GEN Roses. Tel. 972 25 70 03 www.genroses.cat / www.piscinaroses.cat
A les 22 h, a la platja de la Perola
Havaneres amb Son de l'Havana

<i>DIMARTS 12/08/2025</i>
A les 18 h, a la sala d'exposicions de la Ciutadella
Inauguració de l'exposició fotogràfica “MedFoto 2025. Concurs internacional de fotos de la mediterrània”

A les 19 h, al recinte firal de l'antic càmping Bahía
Presentació del cartell de Carnaval 2026
Fires i barraques

A les 23 h, barraques de Festa Major a l'antic càmping Bahía
Goa Pop DJ's i concert de Mama Dousha

<i>DIMECRES 13/08/2025</i>
A les 19 h, al recinte firal de l'antic càmping Bahía
Fires i barraques

A les 23 h, barraques de Festa Major a l'antic càmping Bahía
DJ Lia Nova i concert de La Fúmiga

<i>DIJOURS 14/08/2025</i>
A les 19 h, al Mas de les Figueres
<i>Les vacances de Madame Roulotte</i>
Espectacle familiar a càrrec de la Cia. La Bleda
A les 19 h, al recinte firal de l'antic càmping Bahía
Fires i barraques

A les 23 h, barraques de Festa Major a l'antic càmping Bahía
Concert de Classe B, Doctor Prats i sessió de Món DJ

<i>DIVENDRES 15/08/2025</i>
A les 8 h, pels carrers de la vila
Matinades de Festa Major, a càrrec de la Colla Gegantera de Roses

A les 10 h, pels carrer de la vila
Cercavila amb els Gegants de Roses

A les 11 h, a l'església de Santa Maria de Roses
Ofici solemne de Festa Major

A les 11 h, i fins a les 19 h, a la platja Nova
Parc aquàtic al mar

A les 12 h, al Teatre Municipal
Acte de concessió de la Dracma de Plata de Roses

A les 18 h, des de la Ciutadella fins a la plaça de les Botxes
XXVIX Trobada Gegantera
Recorregut: Ciutadella – passeig Marítim – Zigurat – avinguda de Rhode – carrer de Sant Elm – carrer de Pi i Sunyer – passeig Marítim – plaça de les Botxes

A les 19 h, al recinte firal de l'antic càmping Bahía
Fires i barraques

A les 22 h, al passeig Marítim (monument als pescadors)
Ball amb Yo suspendí EGB

A les 23 h, barraques de Festa Major a l'antic càmping Bahía
Concert de Las Migas, Estopaos i sessió de DJ Sendo

<i>DISSABTE 16/08/2025</i>
A les 11 h, i fins a les 19 h, a la platja Nova
Parc aquàtic al mar

A les 18 h, als espigons
Cucanyes al mar

A les 19 h, al recinte firal de l'antic càmping Bahía
Fires i barraques

A les 20 h, al Teatre Municipal
<i>Operetta</i> a càrrec de Cor de Teatre.
No és una òpera, no és teatre... 14 artistes interpreten a cappella les obres més conegudes de la història de l'òpera, amb una sorprenent posada en escena i amb molt sentit de l'humor.
Entrades: www.rosescultura.cat

A les 22 h, a la plaça de les Botxes
Concurs de sardanes amb la Cobla la Principal d'Olot

A les 22.30 h, des de la plaça del Teatre fins a la Ciutadella
Correfoc, a càrrec de la colla de diables Els Senyors del Foc.
Recorregut: plaça del Teatre - plaça de l'Empordà - carrer de Girona - carrer de l'Escorxador - carrer de Tarragona - carrer de la Mainada - carrer de Lluís Companys - carrer de Granada-Ronda de Miquel Oliva - Ciutadella
Normes de seguretat a: www.rosescultura.cat

A les 23 h, barraques de Festa Major a l'antic càmping Bahía
Va Parir Tour (Ràdio Flaixbac)

<i>DIUMENGE 17/08/2025</i>
A les 11 h, i fins a les 19 h, a la platja Nov
Parc aquàtic al mar

A les 18 h, i fins a les 21 h, a la plaça de l'Església
Micròfon obert (música individual o duo, poesia, etc.)
T'agradaria mostrar el teu talent per les arts?
Vine a la plaça, tenim un escenari per a tu!

A les 19 h, al recinte firal de l'antic càmping Bahía
Fires i barraques

A les 19.30 h, al recinte firal de l'antic càmping Bahía
Barraquetes: <i>Funtastik</i> , concert familiar a càrrec de Lali Be Good

A les 23 h, a l'espigó de la platja de la Punta
Focs artificials

<i>FIRES D’ATRACCIONS</i>
Les fires estaran obertes del 8 al 18 d'agost. El dia 18 d'agost es realitzarà el «Dia del nen» (tiquets a 2€) i el «Dia de les fires sense soroll» fins les 22 h (per facilitar l'estada a la fira a les persones amb hipersensibilitat auditiva).

<i>VENDA DE BANDERES DE ROSES</i>
Venda a l'Oficina de Turisme: 9 €

<i>MÉS INFORMACIÓ</i>
www.rosescultura.cat
Ajuntament de Roses
Àrea de Cultura i Festes
Teatre Municipal de Roses, 2n pis.
Tel. 972 25 24 00
cultura@roses.cat

NORMES DE SEGURETAT DEL CORREFOC

Per a les persones participants

- Porteu roba de cotó, preferiblement vella, amb mànigues i pantalons llargs.
- Porteu un barret amb ales que cobreixi tot el cap i tapeu-vos el clatell amb un mocador de cotó.
- Protegiu-vos els ulls.
- Porteu calçat adequat (esportiu, de muntanya, etc.).
- Tingueu cura de tapar-vos les orelles per protegir-vos del soroll de les explosions pirotècniques.
- No demaneu aigua als veïns i veïnes.
- Obeïu les indicacions dels serveis d'ordre públic i de sanitat.
- Queda prohibit portar articles pirotècnics.
- Adopteu una actitud correcta amb els diables i no els obstaculitzeu el pas ni els feu caure.
- Seguiu en tot moment les indicacions dels diables.
- Assabenteu-vos de l'inici del recorregut del correfoc i dels punts d'assistència sanitària abans de l'inici de l'espectacle.
- En el cas de sofrir cremades, dirigiu-vos al punt d'assistència sanitària.

Per als veïns i comerciants

- Assabenteu-vos de l'inici del recorregut del correfoc abans de l'inici de l'espectacle.
- Retireu tots els vehicles dels carrers que conformen el recorregut del correfoc.
- Abaixeu els portals metàl·lics o persianes.
- Protegiu els vidres de les finestres, portes i aparadors amb cartrons gruixuts.
- Enrotlleu tots els tendals exteriors dels habitatges i locals.
- No tireu aigua als participants ni als espectadors del correfoc, per la perillositat que representa.
- Desconnecteu tot tipus d'alarmes.
- Retireu de la via pública qualsevol objecte que pugui dificultar el pas dels organitzadors i participants del correfoc.

BARRAQUES DE ROSES

12/08 23H	GOA POP DJ'S MAMA DOUSHA GOA POP DJ'S
13/08 23H	LIA NQVA DJ LA FUMIGA LIA NOVA DJ
14/08 23H	CLASSE B DOCTOR PRATS MON DJ
15/08 23H	LAS MIGAS ESTOPAOS DJ SENDO
16/08 23H	VA PARIR TOUR RÀDIO FLAIXBAC
17/08 19,30H	BARRAQUETES LALI BEGOOD ESPECTACLE FUNTASTIK

EDITA

Ajuntament de Roses

DIPÒSIT LEGAL

GI-1178-2012

TIRATGE

2.500 exemplars

AGRAÏMENTS

A totes aquelles persones i institucions que han col·laborat en l’edició d’aquesta revista

DRETS

Tots els drets reservats. Prohibida la reproducció total o parcial dels textos i/o imatges sense el consentiment dels seus propietaris

La maquetació d’aquesta revista ha finalitzat el dia 7 de juliol de 2025

Ajuntament de Roses. Àrea de Cultura i Festes

Teatre Municipal de Roses, 2n pis.

Tel. 972 25 24 00 | cultura@roses.cat | www.rosescultura.cat

www.roses.cat

Ajuntament de Roses
www.roses.cat